

Dosarul nr. 2ra-1152/18

Instanța de fond: Judecătoria Bălți – A. Donos

Instanța de apel: CA Bălți – S. Procopciuc, E. Grumeza, A. Garbuz

ÎNCHEIERE

11 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Iuliana Oprea
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Irina Luțișina, reprezentată de către avocatul Iurie Chirica,

în cauza civilă la acțiunea lui Nicolai Panicerschii, Clara Panicerscaia, Stanislav Panicerschii, Ana Panicerscaia împotriva lui Mircea Nichiforeac, Irinei Luțișina, Anatolie Zbancă, Ludmillei Zbancă și Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” cu privire la recunoașterea nulității actelor juridice și administrative, punerea părților la poziția inițială, evacuarea din apartament, fără acordarea unui alt spațiu locativ,

împotriva deciziei din data de 07 noiembrie 2017 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a admis apelul declarat, s-a casat parțial hotărârea Judecătoria Bălți din data de 07 octombrie 2016,

constată:

La 10 iunie 2014 Nicolai Panicerschii, Clara Panicerscaia, Stanislav Panicerschii, Ana Panicerscaia au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Mircea Nichiforeac, Irinei Luțișina, Anatolie Zbancă, Ludmillei Zbancă și Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”- succesori în drepturi a Întreprinderii de Stat „Cadastru”, prin care au solicitat recunoașterea nulității contractelor de vânzare-cumpărare din data de 04 octombrie 2002, a apartamentului nr. xxxxx, situat în mun. Bălți, str. xxxxx, cu numărul cadastral xxxxx, încheiat între Nicolai Panicerschii și Irina Luțișina, autentificat de notarul public Mircea Nichiforeac, radierea dreptului din Registrul bunurilor imobile și readucerea părților la poziția inițială, recunoașterea nulității contractului de vânzare - cumpărare a apartamentului sus- menționat, încheiat la data de 12 decembrie 2008 între Irina Luțișina și Anatolie Zbancă, autentificat de către notarul Ana Robu, cu readucerea părților la poziția inițială, anularea deciziei din data de 30 noiembrie 2005 privind formarea bunului imobil unic cu numărul cadastral xxxxx, prin comasarea bunurilor imobile cu numerele cadastrale xxxxx și xxxxx și a readuce situația bunurilor imobile la poziția inițială, evacuarea lui Anatolie Zbancă, Ludmillei Zbancă din apartamentul nr. xxxxx, situat în mun. Bălți, str. xxxxx (f.d. 4-7, vol.I)

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că în baza contractului de privatizare nr. 1-1868 din 02 martie 1995, au devenit proprietarii apartamentului nr. xxxx din mun. Bălți, str. xxxxx, fapt confirmat prin certificatul nr.752 din 25 iulie 2002 și extrasul din Registrul bunurilor imobile eliberat la data de 25 septembrie 2002.

În luna noiembrie 1999 au plecat cu traiul permanent în Germania, lăsând apartamentul sub supravegherea vecinei Elena Antoci. În anul 2005 Stanislav Panicerschii a revenit în țară. Deplasându-se în mun. Bălți, a depistat că apartamentul nr. xxxxx, str. xxxxx, care-i aparține cu drept de proprietate, nu mai are intrare separată, aceasta fiind zidită. Tot atunci a aflat de la ÎS "Cadastru" că apartamentul nu-i mai aparține, dreptul de proprietate fiind înregistrat pe numele Irinei Luțișina, în baza contractului de vânzare-cumpărare încheiat între tatăl lui Nicolai Panicerschii și Irina Luțișina, autentificat la data de 04 octombrie 2002 de notarul Mircea Nichiforeac.

În urma celor depistate și în legătură că tatăl lui Nicolai Panicerschii, plecând în Germania, nu s-a mai întors în Moldova și nu a întocmit careva contracte de vânzare-cumpărare a apartamentului, a depus plângere la organele de drept.

Prin sentința Judecătoreiei Bălți din 11 iulie 2013, menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 27 noiembrie 2013 și decizia Curții Supreme de Justiție din 09 aprilie 2014, Mircea Nichiforeac a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 335, alin.(2), art. 361, alin. (2), lit. b), d), art.196, alin. (4) Cod penal, Irina Luțișina a fost recunoscută vinovată în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.361, alin.(2), lit. b), d), art.196, alin. (4) Cod penal. Însă procesul penal în privința acestora a fost încetat în legătură cu expirarea termenului de prescripție de atragere la răspundere penală.

În cadrul examinării cauzei penale Stanislav Panicerschii a înaintat acțiune civilă, în mărime de 35 000 euro, echivalent a 469 651 lei, la cursul valutar la momentul încheierii tranzacției. Acțiunea civilă a fost lăsată fără examinare, urmând ca părțile vătămate să se adreseze în ordine civilă.

În opinia reclamanților se consideră îndreptățiți să solicite declararea nulității contractului de vânzare- cumpărare încheiat la data de 04 octombrie 2002 între Nicolai Panicerschii și Irina Luțișina, ori printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă s-a constatat că Mircea Nichiforeac, activând ca notar privat, împreună cu Irina Luțișina au confecționat ilegal declarațiile, prin care din numele lui Stanislav Panicerschii, Clara Panicerscaia și Ana Panicerscaia a fost împuternicit Nicolai Panicerschii să înstrăineze apartamentul nr.xxxxx, din str. xxxxx, mun. Bălți, precum și contractul de vânzare-cumpărare nr. 5030, încheiat între Nicolai Panicerschii și Irina Luțișina, a apartamentului sus- menționat.

Prin urmare, la 30 noiembrie 2005 Irina Luțișina, dobândind ilegal apartamentul nr. xxxxx, din str. xxxxx, mun. Bălți și având în proprietate apartamentul nr.xxxxx, din str. xxxxx, mun. Bălți, a comasat apartamentele indicate într-un bun imobil unic, conform proiectului planului cadastral, fiindu-i atribuit numărul unic cadastral xxxxx. La 12 decembrie 2008 Irina Luțișina a înstrăinat apartamentul litigios lui Anatolie Zbancă în baza contractului de vânzare - cumpărare nr.5561.

Dat fiind faptul că Irina Luțișina a acaparat apartamentul litigios, prin falsificarea contractului de vânzare-cumpărare nr. 5030 la 04 octombrie 2002 și

ulterior a comasat apartamentul nr. xxxx cu apartamentul nr. xxxxx, formând un bun imobil unic cu numărul cadastral xxxxxx, reclamantii au depus la Oficiul Cadastral Teritorial Bălți o cerere prealabilă de anulare a deciziei din 30 noiembrie 2005 de formare a unui bun imobil unic și reînregistrarea bunurilor imobile la situația inițială, însă cererea a fost respinsă.

De asemenea, au mai indicat că acestea nu mai sunt proprietarii apartamentului litigios, fapt rezultat din acțiunile criminale ale Irinei Luțișina și notarului Mircea Nichiforeac, prin urmare se exclude recunoașterea lui Anatolie Zbancă cumpărător de bună – credință.

Deci, fiind dispusă nulitatea contractului de vânzare-cumpărare, înregistrat cu nr. 5030 din 04 octombrie 2002, Irina Luțișina încetează a mai fi proprietar al imobilului litigios și respectiv nu poate avea calitatea de vânzător în contractul de vânzare-cumpărare nr.5561 din 12 decembrie 2008, încheiat cu Anatolie Zbancă.

Prin hotărârea Judecătoria Bălți din 07 octombrie 2016 pretențiile în partea anulării contractului de vânzare – cumpărare din 04 octombrie 2002, cu readucerea părților în poziția inițială s-au respins ca tardive, în rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată. (f.d. 24, 32-37, vol. II)

Curtea de Apel Bălți prin decizia din data de 07 noiembrie 2017 a admis apelul declarat de către Nicolai Panicerschii, Clara Panicerscaia și apelul declarat de Stanislav Panicerschii, Ana Panicerscaia, s-a casat parțial hotărârea Judecătoria Bălți din data de 07 octombrie 2016, a anulat contractul de vânzare – cumpărare nr. 5030 din data de 04 octombrie 2002, încheiat între Nicolai Panicerschii și Irina Luțișina, a încasat de la Irina Luțișina în beneficiul lui Nicolai Panicerschii, Clara Panicerscaia, Stanislav Panicerschii, Ana Panicerscaia suma de 4 125 dolari cu titlul de prestație, sau echivalentul în lei moldovenești la momentul executării, în rest a menținut hotărârea. (f.d. 126,127-134, vol. II)

Împotriva deciziei instanței de apel, la data de 14 aprilie 2018 Irina Luțișina, reprezentată de către avocatul Iurie Chirica, a înaintat recurs, iar la data de 19 iunie 2018 recurs suplimentar, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe, încasarea cheltuielilor de judecată. (f.d. 145-151,167-168, vol. II)

În motivarea recursului recurenta a indicat că instanța de apel contrar prevederilor legale, în mod arbitrar a modificat temeiul acțiunii, expunându-se asupra cerințelor care au fost reformulate de instanța de apel contrar solicitărilor apelanților.

La caz, apelanții au formulat pretenții reieșind din cauza penală, care a fost încetată în legătură cu expirarea termenului de atragere la răspundere penală, însă analizând acțiunea, reclamantii nu solicită prejudiciul cauzat, ci solicită recunoașterea nulității actelor încheiate în privința bunului de care au fost deposedați.

Totodată, aceștea au intentat o altă cauză civilă privind încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune, prin hotărârea Judecătoria Bălți din data de 23 februarie 2018 a admis acțiunea.

Astfel, instanța de apel nu a determinat natura raportului juridic și temeiurile înaintării cerințelor în procesul civil, ori cele invocate de reclamantii/apelanți diferă de cele constatate de instanță.

În conformitate cu art. 434, alin. (1) al Codului de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la data de 07 noiembrie 2017, expedită participanților la proces la data de 12 februarie 2018, recepționată de către recurentă și avocatul acesteia la data de 15 februarie 2018. (f.d. 139,141, vol.II)

În aceste circumstanțe, recursul declarat la data de 14 aprilie 2018, se consideră a fi depuse în termen.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia, că recursul declarat de către Irina Luțișina, reprezentată de către avocatul Iurie Chirica, este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă, că recurenta indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanța de apel a apreciat înscrisurile probatorii și a constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Potrivit regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII al Codului de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2 - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432, alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Potrivit prevederilor art. 432, alin. (1) al Codului de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433, lit. a) al Codului de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în

recursul declarat de către Irina Luțișina, reprezentată de către avocatul Iurie Chirica, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanțele de judecată, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenteii la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă recurenta și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Din considerentele menționate instanța de recurs ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Irina Luțișina, reprezentată de către avocatul Iurie Chirica inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, lit. a), 440, alin. (1) și (1¹) al Codului de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, declarat de către Irina Luțișina, reprezentată de către avocatul Iurie Chirica, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătoriu

Iuliana Oprea

Victor Burduh